

Plán rozvoje sportu v Kraji Vysočina (2018 – 2025)

Zpracoval: Oddělení mládeže a sportu Krajského úřadu Kraje Vysočina

OBSAH

1	ÚVOD	4
1.1	Sport a jeho význam pro společnost	4
1.2	Legislativní rámec, krajské a národní analytické a koncepční dokumenty	5
2	SPORT V KRAJI VYSOČINA	6
2.1	Organizace sportu v Kraji Vysočina – subjekty, členské základny, odvětví sportu....	6
2.2	Sportovní infrastruktura v Kraji Vysočina	9
2.3	Podpora sportu na obecní úrovni	12
3	FINANČNÍ PODPORA SPORTU NA KRAJSKÉ ÚROVNI	13
3.1	Finanční prostředky do sportu poskytované Krajem Vysočina.....	14
3.1.1	Všesportovní kolegium	15
3.1.2	Krajská centra talentované mládeže	16
3.1.3	Grantové programy v oblasti sportu.....	16
4	SWOT ANALÝZA	19
5	STANOVENÍ PRIORIT	20
5.1	Údržba a rozvoj sportovišť a související infrastruktury	20
5.2	Zlepšení podmínek pro organizování celoroční sportovní činnosti.....	21
5.3	Zkvalitnění činnosti krajských center talentované mládeže	21
5.4	Zapojování handicapovaných do sportovních aktivit.....	21
5.5	Pořádání vrcholných sportovních akcí	21
5.6	Všeobecná propagace sportu s využitím úspěchů klubů a sportovců z Vysočiny k přilákání zájemců o sport	21
6	OPATŘENÍ K PLNĚNÍ PRIORIT	21
6.1	Opatření k prioritě 5.1	21
6.2	Opatření k prioritě 5.2	22
6.3	Opatření k prioritě 5.3	22

6.4	Opatření k prioritě 5.4	22
6.5	Opatření k prioritě 5.5	22
6.6	Opatření k prioritě 5.6	22

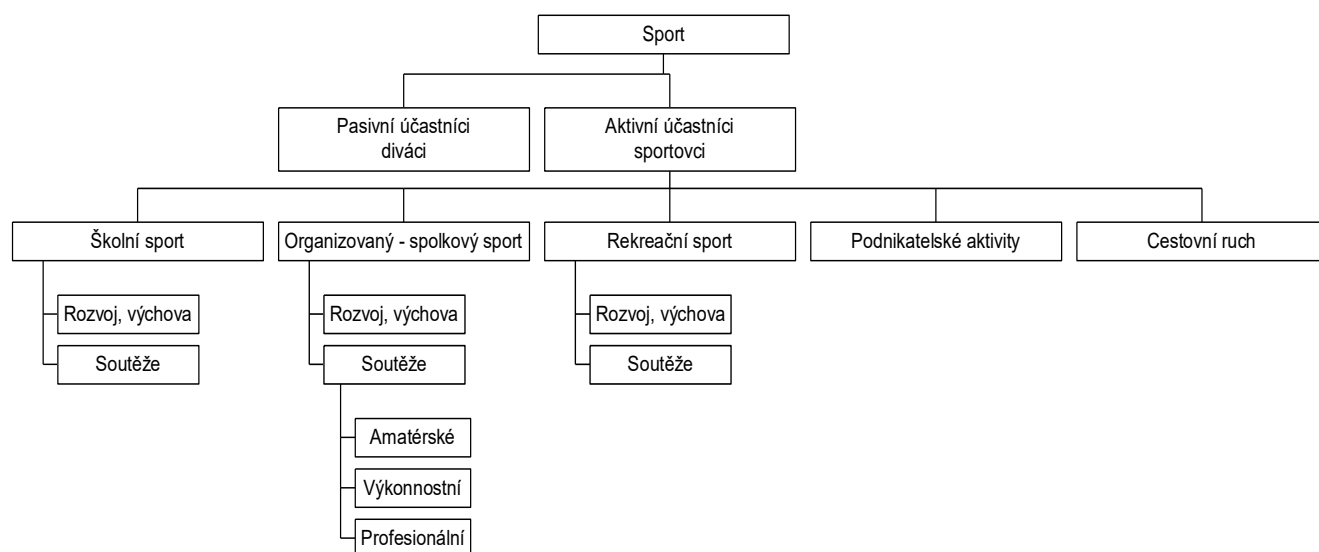
1 ÚVOD

1.1 Sport a jeho význam pro společnost

Sport je jednou z volnočasových aktivit, která se těší velkému zájmu veřejnosti. Díky technickému pokroku lidé často trpí nedostatkem pohybu, což má negativní vliv na zdraví člověka a proto je funkce sportu v současné době nezastupitelná. Sport však přináší také zábavu jak pro sportující, tak pro diváky. Vytváří pocit sounáležitosti a spoluúčasti a významnou roli má i v oblasti výchovy, vzdělávání, sociální integrace a v prevenci negativních společenských jevů. Sport může být rovněž prostředkem ke zviditelnění a zvýšení pozitivní image kraje.

Sport také představuje dynamické a rychle rostoucí hospodářské odvětví. Může sloužit jako nástroj místního a regionálního rozvoje. Dobře fungující ekonomika vytváří pro rozvoj sportu příznivé podmínky a naopak sport napomáhá rozvoji ekonomiky. Činnosti spojené se sportem mohou mít poměrně významné ekonomické dopady (organizace významných sportovních akcí, výstavba sportovních objektů, výroba sportovního nářadí a náčiní, obchody se sportovním zbožím, sportovní služby, sportovní turistika, mediální oblast apod.).

Při vymezení pojmu sport vycházíme z následujícího členění:

Zdroj: Krajská organizace ČUS Kraje Vysočina

Sport a jeho podpora se v posledních letech (a to nejen na regionální a místní úrovni) potýká s celou řadou problémů, ať už se jedná o nedostatek společenské a politické podpory, nedostatečné a nekonceptní financování sportu z veřejných rozpočtů a s tím související vysoká ekonomická spoluúčasť rodin, chátrající sportovní zařízení, jejich nedostatečná a zastaralá vybavenost atd. Tyto důvody mají za následek úbytek sportujících, trenérů a dobrovolníků v této oblasti.

Spolková činnost nejen v oblasti sportu má v Kraji Vysočina hlubokou tradici. Důkazem může být Tělocvičná jednota Sokol Jihlava, jehož historie sahá až do konce 19. století, kdy

byl schválen nový spolkový zákon. Náš kraj má však řadu specifíků, které mj. ovlivňují sportovní oblast (velmi nízká hustota obyvatelstva, vysoký počet malých obcí - především I. stupně, existence pěti obdobně velkých okresních měst včetně krajského města, nízká úroveň znečištění ovzduší ve srovnání s ostatními kraji atd.). Z výše uvedených důvodů se jeví jako zcela žádoucí koncepční přístup k podpoře sportu na regionální úrovni.

1.2 Legislativní rámec, krajské a národní analytické a koncepční dokumenty

Kompetence jednotlivých stupňů veřejné správy v oblasti sportu a jeho podpory jsou určeny základním právním předpisem v oblasti sportu, kterým je **zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu**, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), který byl významně novelizován zákonem č. 230/2016 Sb. Tato novelizace nabyla účinnosti dne 1. 1. 2017.

Ústředním orgánem státní správy v oblasti sportu je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“). Dle **ustanovení § 3 zákona MŠMT** vypracovává návrh plánu státní politiky ve sportu, koordinuje uskutečňování plánu, zabezpečuje finanční podporu sportu ze státního rozpočtu, kontroluje použití této podpory, vytváří podmínky pro sport dětí a mládeže a jejich trenéry, pro rozvoj sportu pro všechny, pro sport zdravotně postižených občanů a pro sportovní reprezentanty České republiky apod.

Ustanovení § 5 zákona vymezuje úkoly krajů, které mají ve své samostatné působnosti vytvářet podmínky pro sport. Zejména:

- zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení,
- zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu,
- zpracovávají plán rozvoje sportu v kraji a zajišťují jeho provádění.

Dle **ustanovení § 6 zákona** obce ve své samostatné působnosti vytvářejí podmínky pro sport, kdy zejména:

- zabezpečují rozvoj sportu pro všechny, zejména pro mládež,
- zabezpečují přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů,
- kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení,
- zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

Nejaktuálnějším koncepčním dokumentem na celostátní úrovni je **Koncepce podpory sportu 2016-2025 – SPORT 2025** (dále jen „státní koncepce“), který byl schválen Vládou ČR dne 27. 6. 2016 usnesením č. 591. Tato koncepce předkládá směry rozvoje a podpory českého

sportu, pilíře, priority, strategické cíle i podmínky naplňování ve vytyčeném období a navazuje na předchozí strategické dokumenty MŠMT.

Státní koncepce řadí mezi hlavní priority mj. spolupráci státní správy a regionálních či místních samospráv s cílem odstranit problémy a bariéry sportu, především v oblasti sportovní infrastruktury. Dle koncepce je nezbytné, aby kraje zpracovávaly vlastní krajské koncepce podpory sportu, které by zohledňovaly jejich významnou úlohu při financování podpoře sportu zejména klubů, regionálních tréninkových akademií, sportovišť či sportovních událostí regionálního významu. Státní koncepce uvádí, že krajské dotace do sportu jsou asi třetinové, než je obvyklý průměr EU.

Mezi základní strategické rozvojové dokumenty Kraje Vysočina patří **Program rozvoje Kraje Vysočina**. Problematice sportu se dokument věnuje jak v analytické části, tak i v části návrhové. V návrhové části se objevují specifické cíle, aktivity a indikátory měření naplnění daného cíle. Pro oblast tělovýchovy a sportu je definovaný následující specifický cíl: Zvýšení zapojení obyvatel kraje do sportu a tělovýchovy a zkvalitnění organizovaného spolkového amatérského a výkonnostního sportu s přednostním zacílením na mládež.

2 SPORT V KRAJI VYSOČINA

2.1 Organizace sportu v Kraji Vysočina – subjekty, členské základny, odvětví sportu

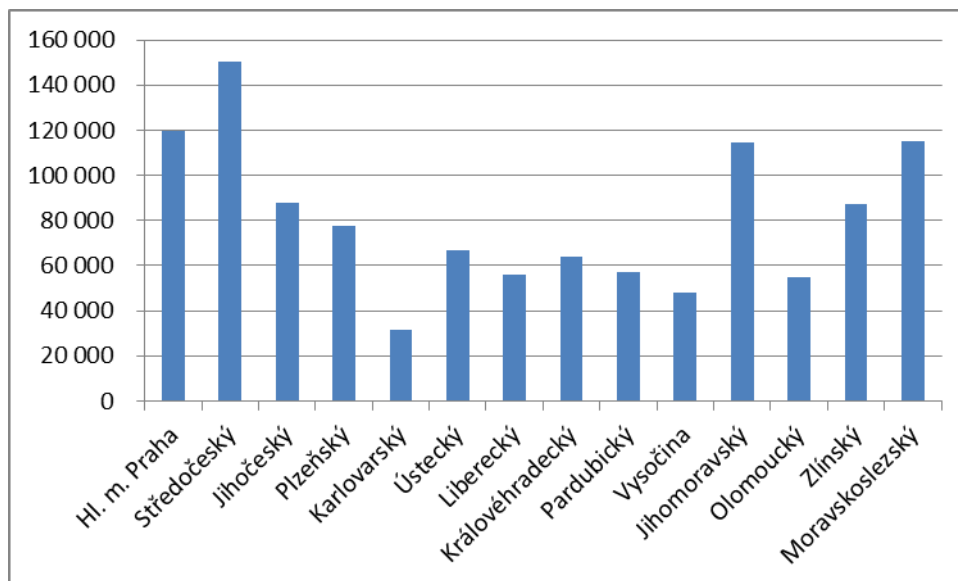
Sport v Kraji Vysočina zastřešuje **Všesportovní kolegium** (dále jen „VŠK“) sdružující střešní sportovní organizace s krajským uspořádáním, které zastupují sportovce různých věkových kategorií, přičemž téměř 36 tis. členů je z řad dětí a mládeže do 18 let. Aktuální přesný stav členské základny není k dispozici z důvodů nejednotné evidence střešních organizací, nicméně dle kvalifikovaného odhadu je ve VŠK registrováno necelých 100 tis. sportovců z Kraje Vysočina, z nichž přibližně polovinu tvoří členové České unie sportu (dále jen „ČUS“). VŠK dále zastřešuje krajská sdružení následujících organizací: Krajská rada Asociace školních sportovních klubů České republiky Kraje Vysočina, pobočný spolek, Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů ČR, z.s., Autoklub ČR, Krajská asociace Sport pro všechny Vysočina, z.s., Česká obec sokolská – župa plk. Švece a župa Havlíčkova, Český střelecký svaz, z.s. – Krajské sdružení Vysočina, Orel – župa Kubišova a župa Metodějova, Klub českých turistů a Sdružení sportovních svazů České republiky, z.s.

Hlavním motivem vzniku tohoto kolegia bylo vytvořit koordinační a iniciativní orgán střešních sportovních organizací, který by byl partnerem pro jednání především s Krajem Vysočina s cílem prosazovat své zájmy. Několikrát za rok probíhají pravidelná jednání mezi zástupci kraje a představiteli sportovních organizací, kde dochází ze strany zástupců kraje k informování o podpoře sportu z krajské úrovně pro daný rok a k případnému připomínkování ze strany členů kolegia.

Česká unie sportu jako největší střešní sportovní organizace sdružovala v celé České republice k 31. 12. 2016 přibližně 1,1 mil. členů registrovaných v cca 7,4 tis. sportovních klubů. Graf č. 1 zobrazuje počet členů sportovních klubů v rámci ČUS v jednotlivých krajích ČR. V Krajské organizaci ČUS Kraje Vysočina je registrováno přibližně 50 tis. členů (v cca

350 sportovních klubech), což je s podílem 4,23 % po Karlovarském kraji druhý nejnižší podíl mezi všemi kraji.

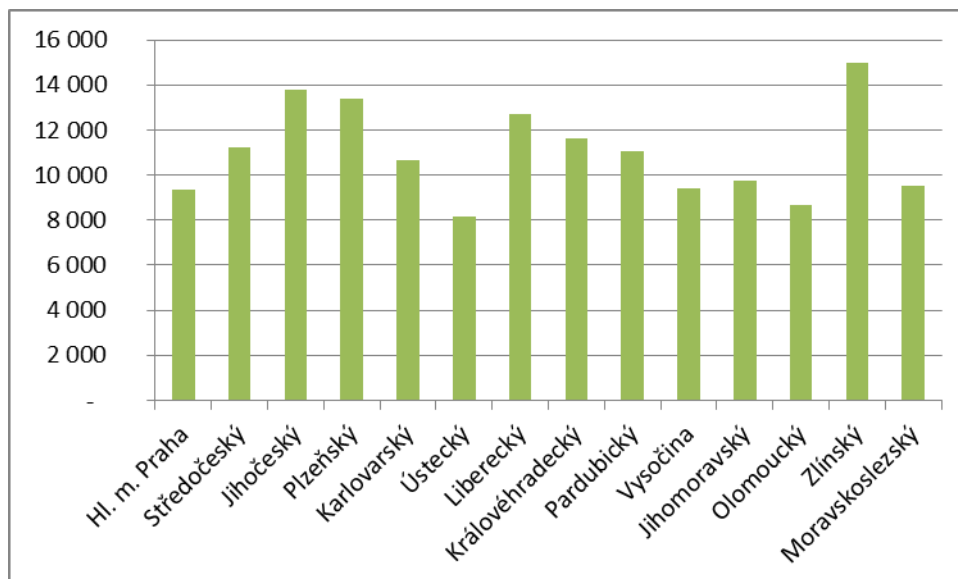
Graf č. 1: Rozdělení členské základny ČUS dle jednotlivých krajů ČR k 31. 12. 2016

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Českého statistického úřadu (dále jen „ČSÚ“)

V případě, že přepočítáme počet členů na 100 tis. obyvatel daného kraje, graf se výrazně změní. Kraj Vysočina je s hodnotou ukazatele 9,4 tis. registrovaných členů na 100 tis. obyvatel posune na 11. místo mezi všemi kraji, což zobrazuje následující graf.

Graf č. 2: Stav členské základny ČUS dle krajů přepočtený na 100 tis. obyvatel k 31. 12. 2016

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ

Rozložení registrovaných členů mezi jednotlivými okresními organizacemi ČUS ke konci roku 2017 zobrazuje tabulka č. 1. V meziokresním srovnání nejvíce členy i sportovními kluby

disponuje okres Žďár nad Sázavou. Zbývající okresy jsou velmi vyrovnané a jejich podíl jak v případě registrovaných členů, tak sportovních klubů se pohybuje mezi 18 a 21 %.

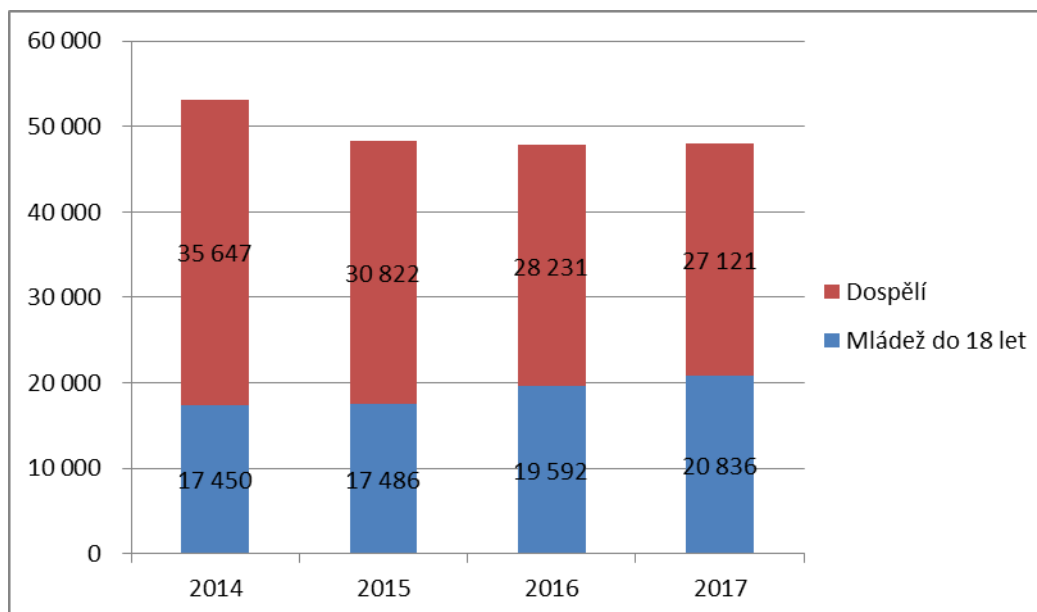
Tabulka č. 1: Stav členské základy ČUS v jednotlivých okresech k 31. 12. 2017

Okresy	Registrovaní členové		Registrované sportovní kluby	
	počet	% podíl	počet	% podíl
Havlíčkův Brod	8 782	18,3%	64	18,6%
Jihlava	9 360	19,5%	64	18,6%
Pelhřimov	9 133	19,0%	69	20,1%
Třebíč	9 891	20,6%	66	19,2%
Žďár nad Sázavou	10 792	22,5%	81	23,5%

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČUS

Graf č. 3 se věnuje vývoji podílu dětí a mládeže do 18 let na celkovém počtu registrovaných členů ČUS v letech 2014 až 2017. Graf zobrazuje pozvolný nárůst počtu dětí a mládeže, nicméně celkový počet registrovaných členů klesá. Na zvyšujícím se podílu dětí a mládeže může mít vliv nejen zvyšující se zájem o sport v této věkové kategorii, ale především demografický vývoj v kraji. Ovlivňují to zejména silné ročníky v letech 2007 – 2010, kdy porodnost v Kraji Vysočina dosáhla nejvyšší úrovně za posledních 20 let.

Graf č. 3: Vývoj počtu registrovaných členů v krajské ČUS

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ

Sportovní kluby a tělovýchovné jednoty spadající pod ČUS se věnují v Kraji Vysočina 63 sportovním odvětvím. Následující tabulka zobrazuje 10 sportů s největší členskou základnou, přičemž do žebříčku jsou zahrnuty pouze olympijské sporty, aby bylo možné srovnání s celorepublikovou statistikou uvedenou ČSÚ. Z toho důvodu zde není uveden florbal, který by se umístil v Kraji Vysočina s celkovým počtem 2 116 členů na třetím místě, ani zde není volnočasový a rekreační sport (1 770 členů) a sport pro všechny (3 296 členů). Dominantní

postavení má v tomto ohledu fotbal. Jak v kraji, tak na celorepublikové úrovni zaujímá první místo v počtu členů i počtu oddílů. Druhým nejpočetnějším sportem v kraji je lední hokej a na třetím místě se nachází tenis. Když bychom brali v úvahu počet oddílů, tak se na druhé místo posune stolní tenis. Při porovnání krajského žebříčku s celorepublikovou statistikou můžeme konstatovat v rámci Kraje Vysočina výrazně lepší postavení ledního hokeje, basketbalu a zejména stolního tenisu. Je to dáno především silnou tradicí uvedených sportů v Kraji Vysočina.

Tabulka č. 2: Žebříček deseti nejoblíbenějších olympijských sportů v rámci ČUS v Kraji Vysočina k 31. 12. 2017

Pořadí	Název sportu	Celkem členů	Počet oddílů
1.	fotbal (1)	17 740	179
2.	lední hokej (4)	3 151	37
3.	tenis (2)	2 115	41
4.	stolní tenis (10)	1 260	57
5.	volejbal (3)	1 806	33
6.	atletika (5)	1 632	14
7.	basketbal (9)	1 167	9
8.	plavecké sporty (6)	1 231	6
9.	lyžování (8)	1 036	19
10.	házená (11)	651	5

Poznámka: čísla v závorce za druhem sportu uvádějí umístění daného sportu v celorepublikovém žebříčku.
Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ a ČUS

Již od roku 2004 na území Kraje Vysočina postupně vznikají **Krajská centra talentované mládeže** (dále jen „KCTM“), která jsou Krajem Vysočina finančně podporována. Smyslem těchto center je napomáhat v rozvoji sportovního nadání sportovců z řad mládeže v různých sportovních odvětvích tím, že dochází k jejich koncentraci do jednoho centra, kde jsou jim vytvářeny optimální podmínky pro přípravu. Dále se v kraji nachází několik sportovních center mládeže organizovaných příslušným sportovním svazem a v Jihlavě rovněž působí Regionální fotbalová akademie.

2.2 Sportovní infrastruktura v Kraji Vysočina

Dle průzkumu České unie sportu je průměrné stáří sportovních zařízení v České republice 48 let a 92 % zařízení byla postavena před rokem 1989. Kraj Vysočina si uvědomuje problematiku nedostatečné a zastaralé sportovní infrastruktury a již od roku 2002 každoročně vypisuje grantový program Sportoviště.

Analýza vybavenosti obcí Kraje Vysočina jednotlivými typy sportovních a tělovýchovných zařízení byla zpracována s využitím dat získaných dotazníkovým šetřením mezi obcemi s pověřeným obecním úřadem (obce II. stupně). Osloveno bylo všech 26 obcí tohoto stupně. Návratnost dotazníku byla 88,5 % (3 obce na šetření nereagovaly). Do analýzy byly zahrnuty následující typy zařízení:

- sportovní hřiště (nekryté sportovní plochy bez plochy pro diváky - tribuny, hlediště atd.);
- stadiony (nekryté sportovní zařízení skládající se ze sportovní plochy a plochy pro diváky);
- tělocvičny (tělocvičné sály bez plochy pro diváky - bez tribuny);
- sportovní haly (sportovní zařízení se sportovní plochou a plochou pro diváky);
- bazény kryté;
- koupaliště, bazény venkovní.

Následující tabulka zobrazuje počet sportovních zařízení členěných dle druhu ve vlastnictví základních a středních škol působících v obcích s pověřeným obecním úřadem v Kraji Vysočina.

Tabulka č. 3: Počet sportovních a tělovýchovných zařízení ve vlastnictví základních a středních škol

Obce II. stupně	sportovní hřiště	stadiony	tělocvičny	sportovní haly	bazény kryté	koupaliště, bazény venkovní	CELKEM
Bystřice nad Pernštejnem	3	0	5	0	0	0	8
Golčův Jeníkov	1	0	0	0	0	0	1
Havlíčkův Brod	6	0	13	0	0	0	19
Hrotovice	0	0	1	1	0	0	2
Humpolec	4	0	7	0	0	0	11
Chotěboř	1	0	6	0	0	0	7
Jaroměřice nad Rokytou	0	0	0	1	0	0	1
Jemnice	1	0	2	0	0	0	3
Jihlava	21	0	24	0	1	0	46
Kamenice nad Lipou	1	0	2	0	0	0	3
Ledeč nad Sázavou	1	0	3	0	0	0	4
Moravské Budějovice	3	0	5	0	2	0	10
Náměšť n. Oslavou	2	0	1	0	0	0	3
Nové Město n. Moravě	1	0	3	0	0	0	4
Pelhřimov	11	0	10	0	0	0	21
Počátky	0	0	1	0	0	0	1
Polná	0	0	1	0	0	0	1
Přibyslav	0	0	1	0	0	0	1
Světlá nad Sázavou	3	0	5	0	0	0	8
Telč	0	1	3	1	0	0	5
Třebíč	13	0	18	0	1	0	32
Velké Meziříčí	8	1	9	0	0	0	18
Žďár nad Sázavou	4	0	7	1	0	0	12
CELKEM	84	2	127	4	4	0	221

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Obdobně strukturovaná tabulka je i ta následující, která však zobrazuje počet sportovních zařízení ve vlastnictví ostatních (především soukromých) subjektů.

Tabulka č. 4: Počet sportovních a tělovýchovných zařízení ve vlastnictví ostatních subjektů

Obce II. stupně	sportovní hřiště	stadiony	tělocvičny	sportovní haly	bazény kryté	koupaliště, bazény venkovní	CELKEM
Bystřice nad Pernštejnem	6	1	4	2	1	1	15
Golčův Jeníkov	1	1	1	0	0	0	3
Havlíčkův Brod	11	2	5	3	1	1	23
Hrotovice	1	1	1	2	1	1	7
Humpolec	20	5	0	4	0	1	30
Chotěboř	8	1	0	2	0	0	11
Jaroměřice nad Rokytnou	4	1	0	0	0	1	6
Jemnice	0	2	1	0	0	1	4
Jihlava	8	2	3	3	2	1	19
Kamenice nad Lipou	2	2	1	1	0	1	7
Ledeč nad Sázavou	1	1	0	0	0	0	2
Moravské Budějovice	15	1	3	2	0	3	24
Náměšť nad Oslavou	1	1	0	1	0	0	3
Nové Město n. Moravě	9	3	2	0	1	1	16
Pelhřimov	18	5	5	5	3	0	36
Počátky	2	2	0	1	0	0	5
Polná	3	1	2	0	0	0	6
Přibyslav	7	1	4	1	0	1	14
Světlá nad Sázavou	9	1	1	2	0	0	13
Telč	7	1	3	2	0	0	13
Třebíč	6	6	3	4	1	1	21
Velké Meziříčí	7	2	3	1	0	1	14
Žďár nad Sázavou	7	1	5	2	1	0	16
CELKEM	153	44	47	38	11	15	308

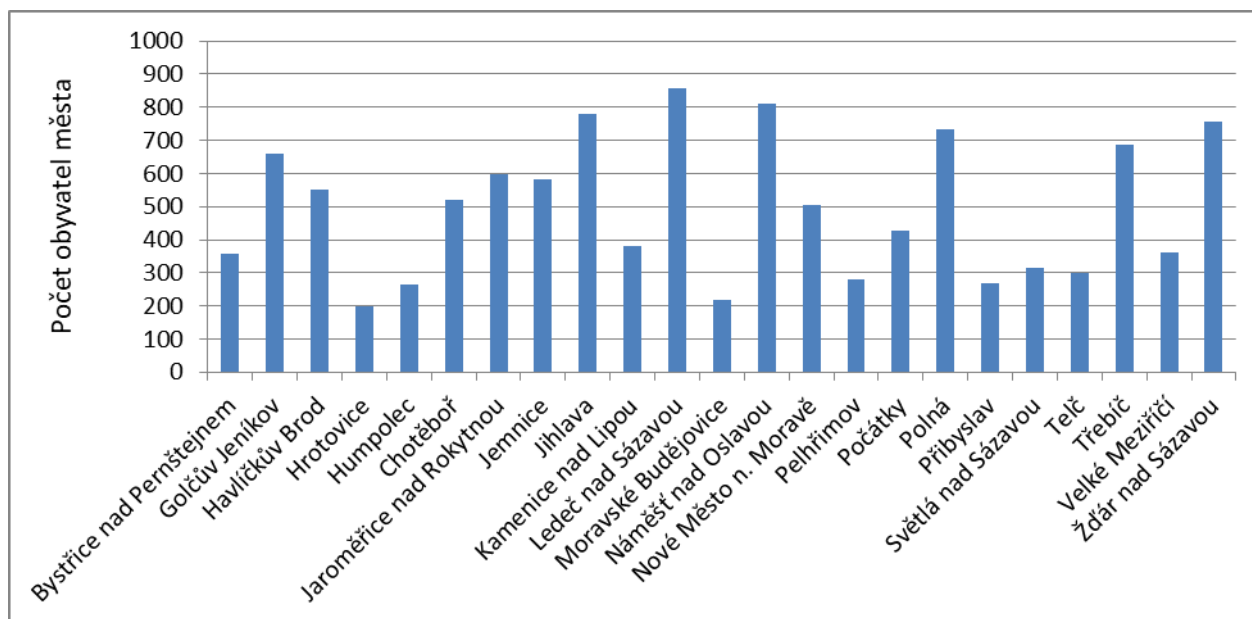
Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Nejvyšší počet sportovních a tělovýchovných zařízení je v Jihlavě a v Pelhřimově. Zatímco Jihlava má především sportoviště při základních a středních školách, Pelhřimov disponuje velkým množstvím sportovišť (zejména sportovních hřišť) mimo školy.

Aby bylo zřejmé, jak na tom která obec je s počtem zařízení s ohledem na svoji velikost, byl vytvořen následující graf, který zobrazuje počet obyvatel dané obce na jedno sportovní zařízení bez ohledu na druh a vlastnictví.

Nejřidší sportovní infrastrukturou s ohledem na svoji velikost disponuje Ledec nad Sázavou a Náměšť nad Oslavou. Ani krajské město v tomto směru nedopadlo nejlépe. Naopak v Moravských Budějovicích a Hrotovicích se nachází výrazně hustější síť sportovišť s ohledem na svoji velikost.

Graf č. 4: Počet obyvatel na jedno sportovní a tělovýchovné zařízení nacházející se v dané obci k 1. 1. 2017

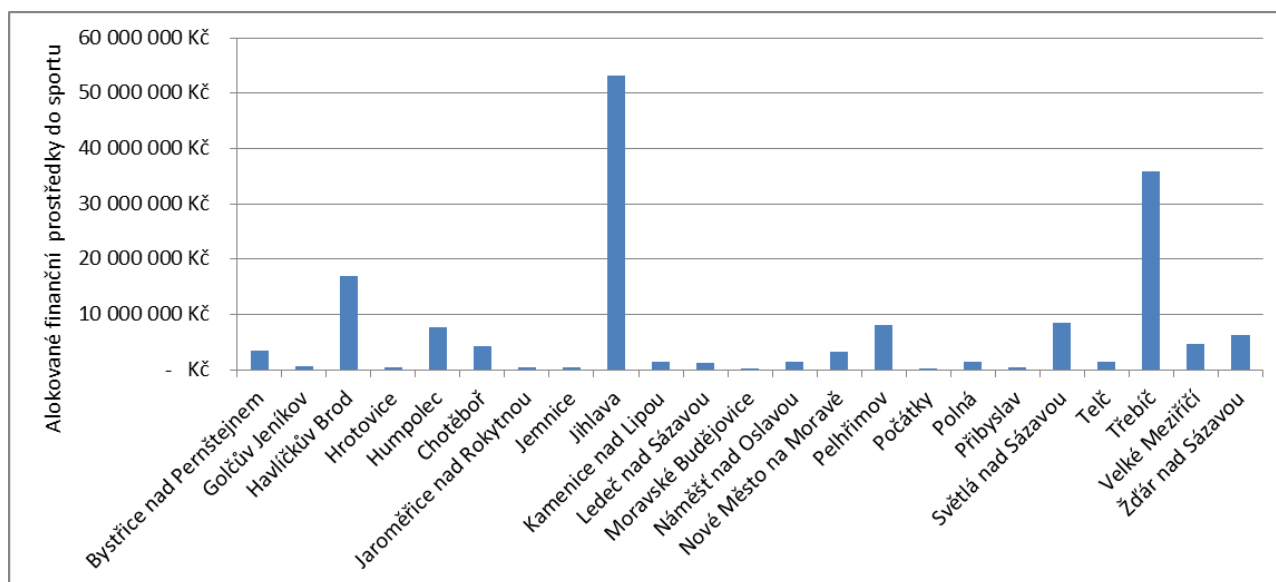

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

2.3 Podpora sportu na obecní úrovni

Podobně jako krajské samosprávy, také obce v rámci své samostatné působnosti vynakládají finanční prostředky do oblasti sportu. Zdroji dat pro analýzu těchto prostředků je stejně jako v předchozí podkapitole dotazníkové šetření mezi obcemi s pověřeným obecním úřadem.

Graf č. 5: Alokované finanční prostředky do sportu v obcích s pověřeným obecním úřadem za rok 2017

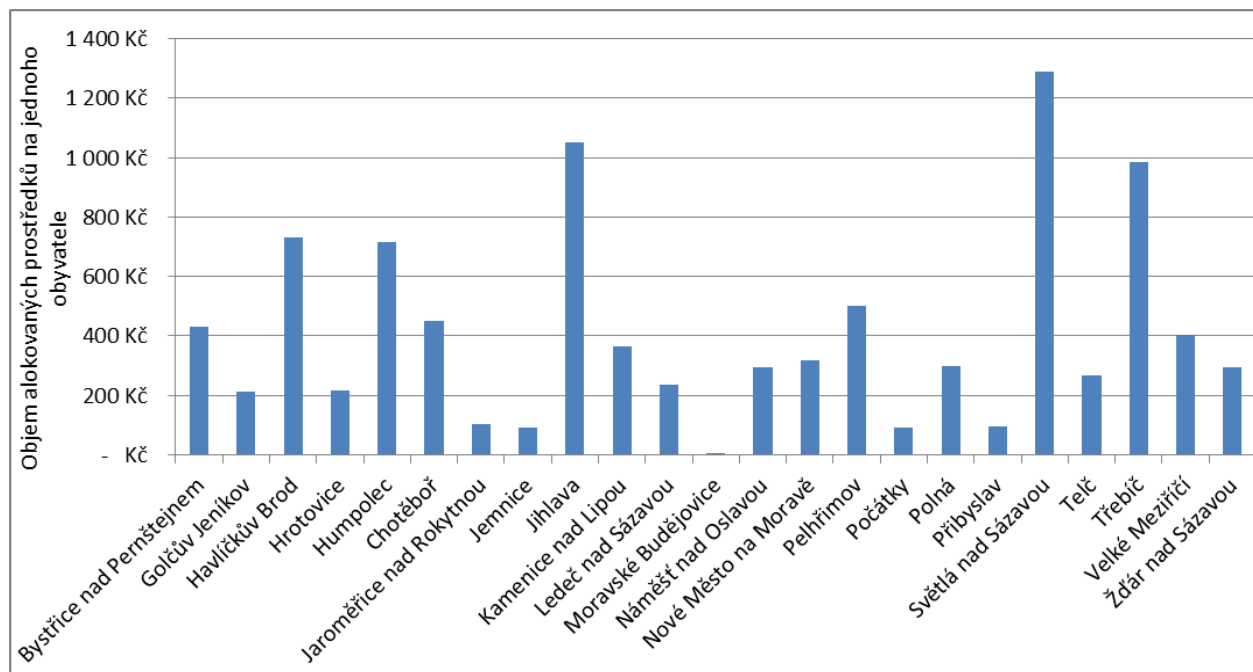

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Výše uvedený graf zobrazuje objem veřejných finančních prostředků poskytovaných obcemi II. stupně v Kraji Vysočina do oblasti sportu v roce 2017. Celkový objem alokovaných prostředků u sledovaných 23 obcí je necelých 161,5 mil. Kč. Nepřekvapí dominantní postavení okresních měst v čele se dvěma největšími městy – Jihlavou s celkovým objemem

alokované částky 53,2 mil. Kč a Třebíčí s 37,7 mil. Kč. Významnou podporou sportu se vyznačují rovněž města Světlá nad Sázavou (8,5 mil. Kč) a Humpolec (7,7 mil. Kč).

Graf č. 6: Objem alokovaných prostředků na jednoho obyvatele obce s pověřeným obecním úřadem za rok 2017

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Graf č. 6 reflektuje velikost dané obce a zobrazuje přepočtené alokované prostředky na jednoho obyvatele. Vůdčí postavení má v tomto grafu Světlá nad Sázavou, kde se rozděluje téměř 1 300 Kč v přepočtu na jednoho obyvatele. Následují okresní města Jihlava, Třebíč a Havlíčkův Brod. Překvapením může být, že třetí největší město v kraji – Žďár nad Sázavou se nachází v dolní části grafu s částkou 293 Kč na jednoho obyvatele. Nejnižší částkou jak v celkovém objemu, tak v přepočtu na jednoho obyvatele, disponuje město Moravské Budějovice (celkem 48,5 tis. Kč, 7 Kč na jednoho obyvatele).

3 FINANČNÍ PODPORA SPORTU NA KRAJSKÉ ÚROVNI

V České republice můžeme definovat financování sportu jako vícezdrojové. Podle charakteru zdroje lze stanovit následující členění finančních prostředků sloužících k financování sportu:

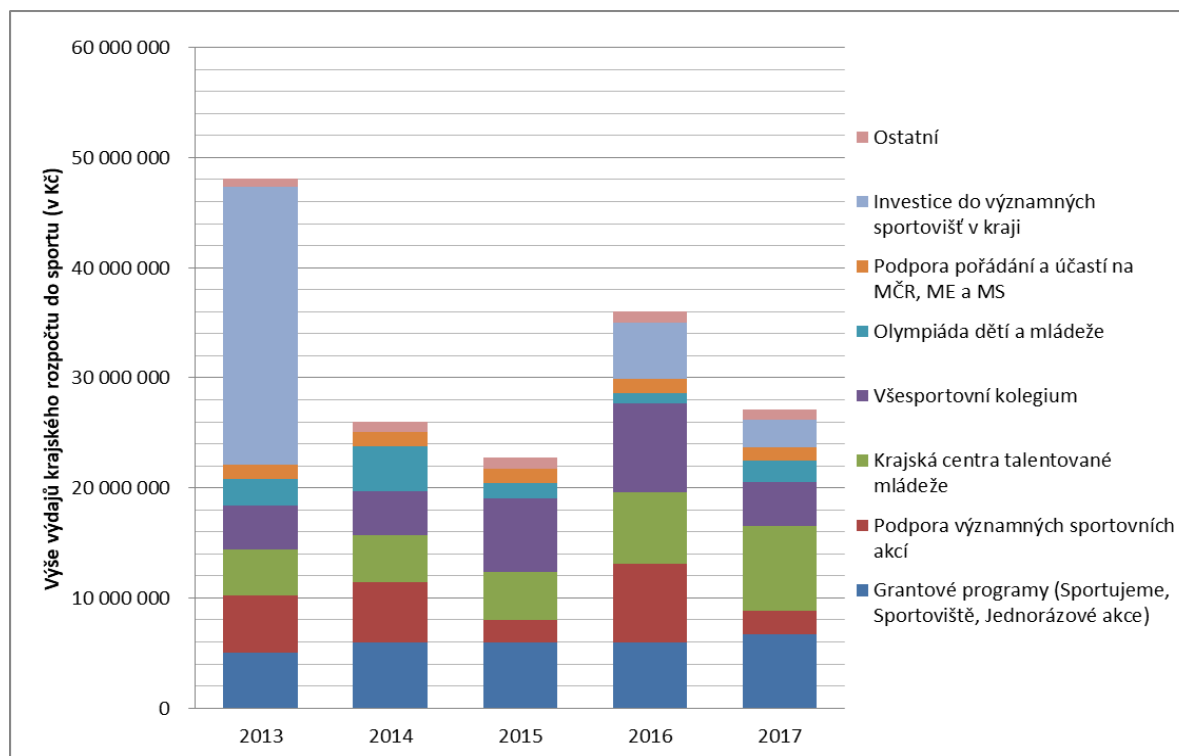
- finanční prostředky poskytované státem;
- finanční prostředky poskytované kraji;
- finanční prostředky poskytované obcemi;
- soukromé finanční prostředky.

Následující podkapitoly se zaměřují na analýzu finančních prostředků do oblasti sportu z krajské úrovně.

3.1 Finanční prostředky do sportu poskytované Krajem Vysočina

Kraj Vysočina dlouhodobě podporuje různé aktivity v oblasti sportu, což zobrazuje graf č. 4. Celková výše podpory sportu z krajského rozpočtu se pohybovala od částky 48,1 mil. Kč v roce 2013, přes slabší roky 2014 a 2015 (26 mil. Kč a 22,7 mil. Kč) až k rokům 2016 (37,4 mil. Kč) a 2017 (31 mil. Kč).

Graf č. 7: Finanční prostředky do oblasti sportu z rozpočtu Kraje Vysočina v letech 2013 – 2017

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Kraje Vysočina

Rekordním rokem v objemu poskytnutých finančních prostředků do sportu ve sledovaném období byl rok 2013. Hlavním důvodem byla významná podpora biatlonu ve výši 25 mil. Kč před pořádáním mistrovství světa. Jednalo se především o investice do Vysočina areny, kde se mistrovství světa konalo. Významnou položkou jsou prostředky poskytované **Všesportovnímu kolegiu** na podporu sportování dětí a mládeže. Každoročně se jedná o částku 4 mil. Kč. V letech 2015 a 2016 byl tento obnos navýšen o prostředky z loterií od Českého olympijského výboru. **Podpora pořádání významných sportovních akcí** dosáhla svého vrcholu v roce 2016, kde byly podpořeny vedle tradičních, pravidelně se opakujících akcí na území Kraje Vysočina (Jihlavský půlmaraton, AXIS CUP, Jihlavská 24 MTB apod.) i pořádání Světového poháru v biatlonu v Novém Městě na Moravě částkou 3 mil. Kč. Celková výše podpory pořádání akcí přesáhla v tomto roce částku 7 mil. Kč. Výprava Kraje Vysočina se každoročně účastní **Olympiád dětí a mládeže**. Částka na účast se každoročně pohybuje mezi 1 a 2 mil. Kč v závislosti na tom, zda se jedná o letní či zimní olympiádu. Výjimkou je rok 2014, kdy byl Kraj Vysočina pořadatelem Zimní olympiády dětí a mládeže a částka na olympiádu přesáhla 4 mil. Kč. Podpora **Krajských center talentované mládeže** vzrostla ze 4 mil. Kč v roce 2013 až na 5,2 mil. Kč v roce 2017. Od roku 2016 je do této položky rovněž zahrnuta nově vzniklá fotbalová akademie a podpora hokejové mládeže.

Poslední výraznou položkou ve výše zobrazeném grafu jsou **grantové programy** (dále jen „GP“) vyhlášené v rámci Fondu Vysočiny. Jedná se o tři dotační tituly zaměřené na podporu sportu – **Sportoviště, Sportujeme, Jednorázové akce**. GP Sportujeme v roce 2013 nebyl vyhlášen a od roku 2014 do roku 2016 pravidelně dosahovala alokovaná částka výše 1,8 mil. Kč. V roce 2017 došlo k jejímu navýšení na 2,5 mil. Kč. V rámci GP Jednorázové akce byla v roce 2014 alokovaná částka ponížena z 2 mil. Kč na 1,2 mil. Kč. Tato výše zůstala nezměněna až do současnosti. Nejvýraznějším GP co do objemu alokovaných prostředků je dotační titul Sportoviště, kde je pravidelně rozdělována částka ve výši 3 mil. Kč. V následujících podkapitolách budou detailněji analyzované některé významné výše uvedené položky, prostřednictvím nichž je Krajem Vysočina podporována oblast sportu.

3.1.1 Všesportovní kolegium

Kraj Vysočina každoročně podporuje sportovní aktivity dětí a mládeže do 18 let sdružených pod sportovní kluby VŠK. Od roku 2006 je pravidelně vypisován dotační titul určený členům této zastřešující organizace. Rozdělování krajských finančních prostředků v rámci VŠK prošlo vývojem. V současné době dochází k alokaci 4 mil. Kč, z nichž 10 % je rozděleno paušálně mezi jednotlivé členy a zbývající částka je rozdělena dle aktuálního počtu dětí a mládeže do 18 let u dané organizace.

Přehled rozdělení krajských finančních prostředků mezi členy VŠK zobrazuje tabulka č. 3.

Tabulka č. 5: Rozdělení dotací členům Všesportovního kolegia Kraje Vysočina pro rok 2017 (v Kč)

Organizace	Počet členů	10 % z celkové alokované částky	Na člena	Celkem
Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů	134	40 000	13 161	53 161
Autosport klub Náměšť nad Oslavou v AČR	67	40 000	6 581	46 582
ČSS, z.s. Krajské sdružení Vysočina	305	40 000	29 957	69 957
OREL župa KUBIŠOVA	621	40 000	60 994	100 994
Sdružení sportovních svazů České republiky, z.s.	321	40 000	31 528	71 528
Krajská rada Asociace školních sportovních klubů České Republiky Kraje Vysočina, pobočný spolek	10 000	40 000	982 184	1 022 184
Krajská asociace Sport pro všechny Vysočina z.s.	1 854	40 000	182 097	222 097
Krajská organizace ČUS Kraje Vysočina	18 356	40 000	1 802 896	1 842 896
Sokolská župa plukovníka Švece	4 834	40 000	474 788	514 788
Klub českých turistů	161	40 000	15 813	55 813
Celkem	36 653	400 000	3 599 999	4 000 000

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat členů VŠK a Kraje Vysočina

Nejpočetnější mládežnickou základnou disponuje Krajská organizace ČUS a Krajská rada Asociace školních sportovních klubů ČR, což se odráží i ve výši alokované částky. Autosport klub pro svoji povahu své sportovní činnosti má hranici uváděného počtu členů zvýšenou na 28 let a i přesto disponuje nejnižší členskou základnou v této věkové kategorii.

3.1.2 Krajská centra talentované mládeže

KCTM jsou projektem, díky kterému může řada talentovaných sportovců z různých odvětví rozvíjet i nadále svůj talent. Tabulka č. 4 zobrazuje vývoj vzniku nových KCTM a jejich finanční podporu od roku 2012. Můžeme pozorovat neustálý nárůst těchto center a s tím související zvětšující se objem krajských finančních prostředků poskytnutých KCTM. V roce 2012 jich bylo podpořeno 11, kdežto v současnosti evidujeme celkem 16 center. Objem alokovaných finančních prostředků se zvýšil ze 4 mil. Kč v roce 2012 na 5,2 mil. Kč v roce 2017.

Nejpodporovanějšími centry jsou ty s největší základnou talentované mládeže - fotbal a lední hokej. Naopak nejnižší objem prostředků je poskytován šachistům, judu a nově vzniknuvšímu centru triatlonu.

Tabulka č. 6: Přehled přidělených dotací na KCTM v letech 2012 až 2017 (v tis. Kč)

Sport	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fotbal	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Lední hokej	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Šachy	60	60	60	60	60	60
Volejbal	230	230	230	230	230	230
Plavání	230	230	230	230	230	230
Lyžování	250	250	250	250	250	250
Basketbal	230	230	230	230	230	230
Orientační běh	160	160	160	160	160	160
Stolní tenis	32	32	38	36	28	
Házená	230	230	340	340	470	470
Atletika	130	120	130	130	130	130
Moderní gymnastika		140	146,28	146,28	147,68	149,86
Judo				64	72	76
Tenis						600
Triatlon						44
Florbal						88
Cekem	4 052	4 182	4 314,28	4 376,28	4 507,68	5 217,86

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Kraje Vysočina

3.1.3 Grantové programy v oblasti sportu

V roce 2002 byl zřízen samostatný rozvojový účelový fond - **Fond Vysočiny**, v rámci kterého začaly být vypisovány grantové programy zaměřující se na nejrůznější oblasti. Fond Vysočiny soustřeďuje část krajských finančních prostředků, které jsou poskytovány jednotlivým subjektům prostřednictvím grantových programů formou dotací a půjček na základě stanovených pravidel a v souladu se schválenými prioritami. Fond je jedním z nástrojů postupné realizace Programu rozvoje Kraje Vysočina.

V současné době jsou v rámci fondu vypisovány tři grantové programy zaměřené na sportovní oblast – **Jednorázové akce, Sportujeme a Sportoviště**.

Grantový program **Jednorázové akce** v sobě zahrnuje možnost financovat vedle sportovních také volnočasové aktivity. Od roku 2008 je tento program rozdělen na dva podprogramy: Jednorázové akce zaměřené na volnočasové a sportovní aktivity pro děti a mládež (podprogram A) a Jednorázové akce určené na volnočasové a sportovní aktivity pro širokou veřejnost (podprogram B). Příjemci dotace mohou být jak města, obce, spolky, obecně prospěšné společnosti, školy a školská zařízení, tak také církve a náboženské společnosti. V následující tabulce je zobrazen vývoj počtu přijatých a uspokojených žádostí a alokované částky od roku 2013.

Tabulka č. 7: Počet došlých a vyřízených žádostí a výše finanční podpory v rámci GP Jednorázové akce v letech 2013 - 2017

Roky	Žádosti			Celková výše poskytnutých finančních prostředků (Kč)	Průměrná výše poskytnutých finančních prostředků na jeden podpořený subjekt (Kč)
	došlé	uspokojené	% uspokoj.		
2013	128	81	63,3	1 514 629	18 699
2014	158	68	43,0	1 183 710	17 408
2015	170	61	35,9	1 186 655	19 453
2016	132	66	50,0	1 200 000	18 182
2017	129	56	43,4	1 200 000	21 429

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Kraje Vysočina

Z tabulky je patrný značný zájem o tento grantový program ze strany žadatelů (nejvyšší v porovnání s ostatními grantovými programy v oblasti sportu). Počet uspokojených žadatelů se od roku 2014 pohybuje na podobné úrovni. Výjimkou je rok 2013, kde však byla alokovaná částka o více jak 300 tis. Kč vyšší než v následujících letech.

Finanční podpora grantového programu **Sportujeme** je určena především na pravidelné celoroční sportovní aktivity dětí a mládeže se zaměřením na rozvoj všeobecných pohybových dovedností, na zvýšení pravidelného provozování sportu a tělovýchovy jako modelu zdravého životního stylu, na podporu sportovních klubů a tělovýchovných jednot pracujících s mládeží v souladu s Programem rozvoje Kraje Vysočina. Příjemci dotace mohou být spolky působící v oblasti sportu a tělesné výchovy a školy. Zmíněný grantový program nebyl vypsán v roce 2013, z toho důvodu je počátek sledovaného období v následující tabulce od roku 2014.

Tabulka č. 8: Počet došlých a vyřízených žádostí a výše finanční podpory v rámci GP Sportujeme v letech 2014 - 2017

Roky	Žádosti			Celková výše poskytnutých finančních prostředků (Kč)	Průměrná výše poskytnutých finančních prostředků na jeden podpořený subjekt (Kč)
	došlé	uspokojené	% uspokoj.		
2014	69	36	52,2	1 796 226	49 895
2015	77	41	53,2	1 798 780	43 873
2016	88	34	38,6	1 800 000	52 941
2017	80	49	61,3	2 500 000	51 020

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Kraje Vysočina

Z tabulky č. 6 je patrný zvyšující se zájem o tento grantový program především z řad sportovních klubů a tělovýchovných jednot (počet škol v celkovém objemu došlých žádostí je marginální), což byl důvod k výraznému navýšení alokované částky o 700 tis. Kč v roce 2017.

Kraj Vysočina se uvědomuje problematiku zastaralé a nedostatečné sportovní infrastruktury, z toho důvodu je grantový program **Sportoviště** na rozdíl od ostatních programů v oblasti sportu vypisován každoročně od vzniku Fondu Vysočiny (od roku 2002) a alokovaná částka je dlouhodobě stanovena na 3 mil. Kč, tedy nejvíce ze zmíněných dotačních titulů. V rámci GP Sportoviště lze žádat jak na neinvestiční akce (oprava, údržba, vybavení sportovišť), tak na investiční akce (výstavba, rekonstrukce, modernizace sportovišť). Finanční podpora má přispět ke zlepšení podmínek pro sportovní vyžití nejširší veřejnosti z řad občanů kraje. Příjemci dotace mohou být města, obce, spolky, školy a školská zařízení.

Tabulka č. 9: Počet došlých a vyřízených žádostí a výše finanční podpory v rámci GP Sportoviště v letech 2013 - 2017

Roky	Žádosti			Celková výše poskytnutých finančních prostředků (Kč)	Průměrná výše poskytnutých finančních prostředků na jeden podpořený subjekt (Kč)
	došlé	uspokojené	% uspokoj.		
2013	101	65	64,4	2 998 865	46 136
2014	112	60	53,6	2 985 172	49 753
2015	103	64	62,1	3 000 000	46 875
2016	96	56	58,3	3 000 000	53 571
2017	85	56	65,9	2 996 796	53 514

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat Kraje Vysočina

Ve sledovaném období došlo ke snížení celkového objemu došlých žádostí, nicméně došlo i k růstu průměrné výše poskytovaných finančních prostředků na jeden podpořený subjekt. Žadatelé jsou čím dál více ti s rozsáhlejším a finančně náročným investičním záměrem žádající o maximální možnou výši dotace.

4 SWOT ANALÝZA

Klíčové pozitivní a negativní faktory ovlivňující oblast sportu v Kraji Vysočina zobrazuje následující SWOT analýza. Metodu SWOT analýzy lze definovat jako univerzální analytickou techniku zaměřenou na zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů a slouží jako podklad pro formulaci rozvojových směrů a aktivit. Klíčové faktory jsou níže rozděleny do čtyř definovaných skupin (silné stránky, slabé stránky, příležitosti, hrozby).

Silné stránky

- existence tradiční a rozmanité sítě nestátního neziskového sektoru v oblasti sportu na území Kraje Vysočina;
- zahrnutí problematiky sportu a jeho rozvoje do základního strategického dokumentu Kraje Vysočina – Program rozvoje Kraje Vysočina;
- široká škála dotačních titulů a výdajových položek určených k podpoře oblasti sportu v rámci krajského rozpočtu;
- existence Všesportovního kolegia Kraje Vysočina sdružujícího střešní sportovní organizace s krajským uspořádáním;
- fungující systém Krajských center talentované mládeže s pravidelnou krajskou finanční podporou;
- otevřenost krajského úřadu směrem k partnerům i veřejnosti;
- aktivní podpora sportu a tělovýchovy ze strany obcí a kraje;
- zkušenost s konáním velkých akcí typu MS, ME, SP, Olympiáda dětí a mládeže;

Slabé stránky

- neustálený objem finančních prostředků do sportu z veřejných rozpočtů;
- nedostatečná sportovní infrastruktura v některých obcích a lokalitách;
- existence zastaralých a nemodernizovaných sportovišť a tělovýchovných zařízení;
- chybějící multifunkční zařízení na pořádání rozsáhlých sportovních akcí;
- chybějící společenská podpora organizací působících v oblasti sportovních aktivit;
- nedostatečný počet vyškolených dobrovolníků pracujících v oblasti sportu;
- počtem registrovaných sportovců v ČUS kraj zaostává za většinou ostatních krajů i v přepočtu na 100 tis. obyvatel;
- přílišná rivalita v některých sportovních odvětvích;

Příležitosti

- vícezdrojový systém financování sportu v České republice;
- zvýšení zájmu MŠMT o dění ve sportovní oblasti v krajích a obcích a s tím související intenzivnější spolupráce s územními samosprávnými celky;
- pořádání mezinárodních sportovních akcí vedoucích ke zvýšení zájmu o sport;
- vhodné přírodní podmínky pro aktivní trávení volného času (turistika, cyklistika, běžecké lyžování apod.);

Hrozby

- nižší zájem mládeže o organizované aktivity a kolektivní sporty;
- přebírání nabídky volnočasových aktivit poskytovaných NNO komerčními subjekty;
- klesající počet sportujících registrovaných ve sportovních klubech v rámci ČUS;
- nárůst nežádoucích jevů (kriminalita, drogy, zhoršování zdravotního stavu obyvatelstva aj.) související se snížením zájmů o volnočasové aktivity a sport;
- úbytek dobrovolníků pracujících s dětmi a mládeží v souvislosti s jejich malou podporou;
- roztržité sportovní prostředí (nejednotná koncepce z úrovně státu);
- odliv sportovních talentů mimo kraj;
- absence přirozeného a populačně silného centra kraje jako jednoznačné volby při lokalizování, preferování či efektivní podpoře nejrůznějších sportovních aktivit;
- zvyšující se finanční nároky na rodiny sportující mládeže.

5 STANOVENÍ PRIORITY

V návaznosti na požadavky zákona o podpoře sportu a v souladu s Programem rozvoje Kraje Vysočina identifikuje krajský plán následující priority v oblasti sportu. Jejich společným cílem je zvýšení zapojení obyvatel kraje do sportu a tělovýchovy a zkvalitnění organizovaného spolkového amatérského a výkonnostního sportu s přednostním zacílením na mládež.

5.1 Údržba a rozvoj sportovišť a související infrastruktury

Většina sportovní infrastruktury dostupné na území Kraje Vysočina není ve vlastnictví kraje, ale je ve vlastnictví jiných subjektů (obce, města, spolky). Pro úspěšné naplnění cíle stanovený plánem je třeba podporovat údržbu a modernizaci této sportovní infrastruktury tak, aby splňovala všechny podmínky na tuto infrastrukturu kladené (např. sportovní, technické, bezpečnostní, legislativní atd.). Zároveň je třeba investičně podporovat rozvoj sportovní

infrastruktury tak, aby byla dostupná rovnoměrně na celém území kraje. Zapomínáno by nemělo být také na podporu rozvoje sportovní infrastruktury přímo související s cestovním ruchem na území kraje (např. cyklostezky, lyžařské trasy).

5.2 Zlepšení podmínek pro organizování celoroční sportovní činnosti

Cílem je vytvářet podmínky pro zapojení do pravidelných i příležitostných pohybových aktivit široké vrstvy obyvatel se zaměřením na děti a mládež a dosáhnout tak zvýšení zájmu o aktivní pohyb, sport a zdravý životní styl v jejich hodnotovém žebříčku tím, že finančně podpoříme provoz sportovních zařízení sloužících k těmto výše uvedeným účelům.

5.3 Zkvalitnění činnosti krajských center talentované mládeže

Priorita je primárně orientována na podporu činnosti sportovně talentované mládeže sdružené v krajských centrech talentované mládeže. Vhodná a účinná sportovní příprava těchto mladých sportovců vytváří předpoklad jejich pozdějšího úspěšného zapojení do sportovních aktivit na vrcholové úrovni vč. státní reprezentace.

5.4 Zapojování handicapovaných do sportovních aktivit

Zaměřením této priority je sport handicapovaných, kdy vzhledem k nižší sociální dostupnosti sportu pro zdravotně postižené nemohou tyto občané provozovat sport zcela v míře srovnatelné s ostatními. Proto je třeba vytvářet vhodné podmínky pro vyrovnávání příležitostí i v oblasti sportování handicapovaných.

5.5 Pořádání vrcholných sportovních akcí

Pořádání významných sportovních akcí má pozitivní vliv na propagaci kraje a obcí v národním a mezinárodním měřítku a v neposlední řadě na propagaci samotného sportu. Rovněž lze v mnoha případech doložit významný ekonomický přínos pro danou oblast. Pořádání vrcholových sportovních akcí je také otázkou prestiže, zda je region schopen významnou akci na svém území uspořádat.

5.6 Všeobecná propagace sportu s využitím úspěchů klubů a sportovců z Vysočiny k přilákání zájemců o sport

Priorita je zaměřena na podporu propagace sportu a zvyšování informovanosti o sportovním a tělovýchovném prostředí mezi obyvateli kraje.

6 OPATŘENÍ K PLNĚNÍ PRIORITY

6.1 Opatření k prioritě 5.1

Kraj Vysočina bude i nadále pokračovat s každoročním vyhlašování grantového programu Sportoviště, v rámci kterého bude podpořena výstavba a údržba sportovní infrastruktury na území Kraje Vysočina. Kraj bude rovněž podporovat výstavby či rekonstrukce významných sportovních zařízení nadregionálního významu.

6.2 Opatření k prioritě 5.2

Podpora Všesportovního kolegia v Kraji Vysočina, prostřednictvím kterého je podporovaná celoročně organizovaná sportovní činnost dětí a mládeže ve sportovních klubech a tělovýchovných jednotách, bude pokračovat i nadále. Rovněž oblíbený grantový program Sportujeme zaměřený na činnost sportovních spolků, jehož alokovaná částka byla v roce 2017 navýšena o 700 tis. Kč, bude vyhlášen i v následujících letech.

6.3 Opatření k prioritě 5.3

Kraj Vysočina bude i nadále finančně podporovat talentovanou mládež formou podpory vzniku a působení KCTM na území Kraje Vysočina s cílem vytvořit vhodné podmínky pro mladé sportovce systematicky se připravující na sportovní kariéru.

6.4 Opatření k prioritě 5.4

Sport zdravotně postižených a samotní zdravotně postižení sportovci jsou ze strany Kraje Vysočina dlouhodobě podporováni jak finančně (zejména prostřednictvím Pravidel Rady Kraje Vysočina pro poskytování dotací na celoroční sportovní a volnočasové aktivity pro handicapované děti, mládež a dospělé), tak i jinými formami (záštity, ocenění úspěšných zdravotně postižených sportovců v anketě Sportovec Kraje Vysočina). Kraj Vysočina bude usilovat o zachování současného stavu i v budoucnu.

6.5 Opatření k prioritě 5.5

Organizování vrcholných sportovních akcí na území Kraje Vysočina bude i nadále finančně podporováno jednak finančně (např. díky Pravidlům Rady Kraje Vysočina pro poskytování dotací na pořádání mistrovství ČR, Evropy a světa ve sportovních disciplínách), tak také záštitami pana hejtmána či jiných politických představitelů kraje.

6.6 Opatření k prioritě 5.6

Kraj Vysočina podpoří i nadále aktivity, jejichž cílem je propagace sportu - oceňování úspěšných sportovců v anketě Sportovec Kraje Vysočina, účast sportovců Kraje Vysočina na mezinárodních mistrovstvích či pořádání významných sportovních akcí na území kraje. Dále bude sport propagován na oficiálních webových stránkách Kraje Vysočina, na sociálních sítích a v novinách Kraje Vysočina.